

Hegyikerékpáros útvonalak a Kőszegi-hegység területén

Vasfüggöny trail

Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció



2024

TARTALOM

1. Azonosító adatok.....	3
1.1. A dokumentáció készítőjének adatai.....	3
1.2. A Megbízó adatai.....	3
2. Az érintett Natura 2000 területek.....	4
2.1 A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyekre a beruházás várhatóan hatással van	4
2.2. Közösségi jelentőségű fajok, ill. élőhelytípusok a Natura 2000 területen	4
2.2.1. Jelölő fajok.....	4
2.2.2. Közösségi jelentőségű élőhelyek a Natura 2000 területen.....	5
3. A beruházás ismertetése	7
3.1 A beruházás bemutatása, céljának meghatározása.....	7
3.2 A beruházás tervezett időtartama	7
3.3 A beruházás kiterjedése, az igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága	7
3.4 A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése	9
3.5 A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése	10
3.6 A beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	19
4. A beruházás kedvezőtlen hatásai.....	20
4.1 A Natura 2000 területeken található, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása.....	20
4.2 A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke.....	22
5. Alternatív megoldások.....	22
5.1 A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása	22
5.2 A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.....	23
6. A megvalósítás indokai	24
6.1 A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	24
6.2 A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).....	24
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése.....	25
8. Kiegyenlítő, kompenzációs intézkedések	25

1. AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1. A dokumentáció készítőjének adatai



.....
Felelős tervező: Dr. Király Botond Gergely

Szakértői engedélyek: élővilágvédelem Sz-036/2012, tájvédelem Sz-020/2010

9462 Völcssej, [REDACTED]

Tel: +36 [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Fontosabb szakmai referenciák:

- Somogyvár-Lengyeltóti kerékpárút 1. szakasz, előzetes vizsgálati dokumentáció (Megbízó: VIKÖTI Kft., 2021)
- Tapolca – Szigliget összekötő kerékpárforgalmi útvonal kiépítése (EVD és Natura 2000 hatásbecslés) (Megbízó: Szigliget Önkormányzat, 2021)
- Őrségi Nemzeti Park, természetvédelmi állapot-felmérés, kaszálás időzítésének és intenzitásának cönológiai vizsgálata kutatási dokumentáció (Megbízó: ÖNPI, 2021)
- Kőszeg, új köztemető létesítése (EVD és Natura 2000 hatásbecslés) (Megbízó: Kőszeg Város Önkormányzat, 2021)
- Diósjenő és Királyrét közötti erdészeti makadámút felújítása (EVD és Natura 2000 hatásbecslés) (Megbízó: Speciálterv Kft., 2023)
- Hevesvezekény-Tarnaszentmiklós-Pély kerékpárút fejlesztés (EVD és Natura 2000 hatásbecslés) (Megbízó: UCK Kultúrmérnöki Kft., 2024)

1.2. A Megbízó adatai

Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség

9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 1.

2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLETEK

2.1 A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyekre a beruházás várhatóan hatással van

A beruházás egy Natura 2000 területet érint:

A Natura 2000 terület neve:	Kőszegi-hegység
A Natura 2000 terület kódja:	HUON20002

A terület státusza:

✓ különleges természetmegőrzési terület

2.2. Közösségi jelentőségű fajok, ill. élőhelytípusok a Natura 2000 területen

2.2.1. Jelölő fajok

Közösségi jelentőségű állatfajok a site **teljes** területére vonatkozóan (a felsoroltak közül az érintett területen a **vastagon** jelölt fajok azok, amelyekre a beruházás potenciális hatását indokolt vizsgálni)

Állatfajok

Kód	Latin név	Magyar név	Repr.
1059	<i>Maculinea teleius</i>	Vérfü hangyaboglárka	C
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Nagy tűzlepke	C
1061	<i>Maculinea nausithous</i>	Sötét hangyaboglárka	C
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Szarvasbogár	C
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	Nagy hőscincér	C
1098*	<i>Austropotamobius torrentium</i>	Kövi rák	B
1163	<i>Cottus gobio</i>	Botos kölönte	C
1167	<i>Triturus carnifex</i>	Alpesi tarajosgöte	D
1193	<i>Bombina variegata</i>	Sárgahasú unka	C
2484	<i>Eudontomyzon mariae</i>	Dunai ingola	B
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Kis patkósdenevér	C
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	Nyugati pisedenevér	B
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Csonkafülű denevér	C
1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nagyfülű denevér	C
1324	<i>Myotis myotis</i>	Közönséges denevér	C
4046	<i>Cordulegaster heros</i>	Kétcsíkos hegyiszitakötő (ritka hegyiszitakötő)	B

Növényfajok

Közösségi jelentőségű növényfajok a site **teljes** területére vonatkozóan (a felsoroltak közül az érintett területen nincs olyan faj, amelyekre a beruházás potenciális hatását indokolt vizsgálni)

Kód	Latin név	Magyar név	Repr.
2093	<i>Pulsatilla grandis</i>	Leánykökörcsin	C
4104	<i>Himantoglossum adriaticum</i>	Adriai sallangvirág	A

Jelmagyarázat a táblázatokhoz

Repr. = Terület jelentősége a fajvédelem szempontjából

Az országos állományhoz viszonyított arány

A: 100% >= p > 15%

B: 15% >= p > 2%

C: 2% >= p > 0%

D: nem-szignifikáns (de előfordul)

* = kiemelt közösségi jelentőségű faj

Forrás: <https://natura.2000.hu/hu/teruletek/s/HUON20002> (letöltve 2024. 12.21-én)

2.2.2. Közösségi jelentőségű élőhelyek a Natura 2000 területen

Közösségi jelentőségű élőhelyek a site **teljes** területére vonatkozóan (a felsoroltak közül az érintett területen a **vastagon** jelölt az, amelyre a beruházás potenciális hatását indokolt vizsgálni)

Kód	Név	Terület (ha)	Repr.
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>)	2.67	C
6410	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	1.74	D
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	0.19	D
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	21.71	C
6520	Hegyi kaszálórétek	0.44	D
9110	Mészkerülő bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	5.02	C
9130	Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)	1234.36	A
9180*	Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői	2.52	D
91E0*	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	30.16	C
91G0*	Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulus</i>szal	868.04	B

Jelmagyarázat a táblázatokhoz

Repr. = Élőhely reprezentativitása országos viszonylatban

A: 100% \geq p $>$ 15%

B: 15% \geq p $>$ 2%

C: 2% \geq p $>$ 0%

D: nem-szignifikáns (de előfordul)

* = kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus

Forrás: <https://natura.2000.hu/hu/teruletek/s/HUON20002> (letöltve 2024. 12.21-én)

3. A BERUHÁZÁS ISMERTETÉSE

3.1 A beruházás bemutatása, céljának meghatározása

A Kőszegi Kerékpáros Egyesület 2011-óta vesz részt abban a folyamatban, mely a hegység kerékpáros lehetőségeinek bővítését célozza. Ebben kapott segítséget a Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetségtől (MAKETUSZ), amely gesztorként vállalta magára a kerékpáros hálózat bővítésének engedélyeztetését.

Mivel a Kőszegi-hegység teljes területe természetvédelmi oltalom alatt áll, így a tervezett tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. sz. melléklet 112 b) pontja szerint a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően hatásvizsgálat köteles. A létesítési engedélyezési folyamat első lépéseként így előzetes vizsgálati kérelmet kell benyújtani, melynek elkészítésére vállalkozásom kapott megbízást. Mivel a tervezési terület egyben a Natura 2000 hálózat része, ezért indokoltá vált a 275/2004 (X.8.) Korm. rendelet szerint NATURA 2000 hatásbecslés elkészítése, mely a dokumentáció önálló melléklete.

Az előzetes vizsgálati és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációkban vizsgált nyomvonal több egyeztetési fázist (nemzeti park, erdészet) követően lett meghatározva, kialakításuk két elsődleges szempontja:

- Legyen egy túra és sport jellegű útvonal, amely Kőszeg városát a Kőszegi-hegység legmagasabb pontjával, az Írottkövel köti össze (Vasfüggöny trail).
- Legyenek olyan pályák, melyek inkább a sport jellegű használatot biztosítják (downhill, enduró pályák).

Jelen dokumentáció az a) szempont szerinti kijelölt Vasfüggöny trail nyomvonal megvalósíthatóságát vizsgálja.

3.2 A beruházás tervezett időtartama

Jelen fázisban a kapcsolódó engedélyek megszerzése a cél, a megvalósítás – a természetvédelmi korlátozásokat is figyelembe véve - legkorábban 2025 őszén kezdhető meg. A kivitel várható teljes időtartama 6 hónap, ezen belül az egyes pályaelemek megépítése 1-2 héten belül megvalósítható.

3.3 A beruházás kiterjedése, az igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága

A vizsgált Vasfüggöny trail elnevezésű pálya teremt összeköttetést az Írottkö és Kőszeg városa és között, úgy, hogy róla a már meglévő (kerékpáros utak főbb csomópontjai (Kincs-pihenő, Vöröskereszt, Hörmann-parkoló), illetve a tervezett hazai és az osztrák enduró pályák egy része is elérhető. A pálya írottközi kezdőpontja a Hörmann-forrástól induló kék jelzésen keresztül érhető el. A nyomvonal az Írottkőről indul a kék jelzéssel jelölt turistaút jobb oldalán, majd 1,57 km után áttér

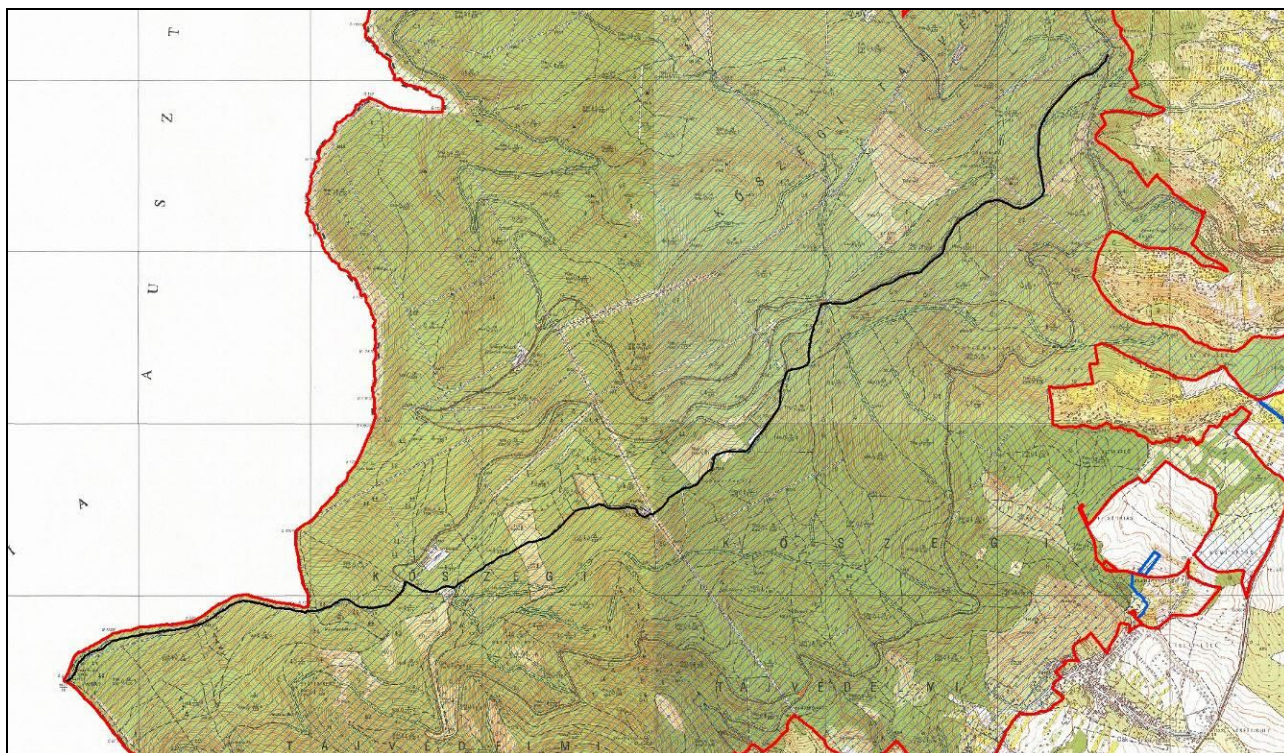
a bal oldalra. A Hörmann-forrástól (2,26 km) a Kendig gerincén át a kékΔ-gel jelölt úton ér el a Vöröskeresztig (5,67 km). Innen az egykori rendszerúton jut el a Kincs-pihenőig (8,19 km). Az összes szintkülönbség 443 m. A pálya teljes hossza 8,19 km, mely nagyrészt meglévő erdészeti vagy korábbi határőrizeti úton halad, ezek szélessége 3-5 m közötti. A létesítendő új útszakasz hossza 2,26 km, a pálya szélessége max. 1,6 m, a pályaelemeknél 4-6 m. A látogatók száma nehezen becsülhető, átlagos napokon 20-50 főre tehető, kiemelt időszakokban ez elérheti a napi 50-100 főt is.

A nyomvonalon két helyen kell létesítési műveletet végezni:

- A Vöröskereszt - Kincs-pihenő között az egykori rendszerutat (jelenleg erdei nyiladékként nyilvántartott sáv) ki kell tisztítani és azon könnyű ügyességi elemekkel ellátott kezdő gyakorlópályát kell építeni (2,52 km).
- Az Írott-kő és a Hörmann-forrás közötti szakaszon pályaelemekkel ellátott pályát kell építeni (2,26 km).

A tervezett nyomvonal egésze a Kőszegi Tájvédelmi Körzet, ill. a HUON20002 Kőszegi-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területén helyezkedik el (a két terület határai a nyomvonal térségében minimális mértékben térnek el egymástól) (**1. ábra**):

1. ábra: A tervezési terület (nyomvonal feketén jelölve) elhelyezkedése a HUON20002 Kőszegi-hegység Natura 2000 terület (piros vonal) és Kőszegi Tájvédelmi Körzet (kék sraffozás) vonatkozásában.



3.4 A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

Építés tekintetében a pálya három szakaszra osztható:

Írottkő – Hörmann-forrás szakasz

Ezen a szakaszon a felfelé haladáshoz a meglévő gyalogút szolgál a kerékpárosok részére is. Meredeksége okán kizárt az ütközés veszélye, a lefelé jövetelhez viszont – a gyalogos/kerékpáros ütközés elkerülése érdekében – új pályát (2,26 km) kell létesíteni a kilátótól 50 m-re található esőbeállótól a meglévő úttal párhuzamosan. A Vasfüggöny-trail pályán ez a szakasz igényli a legnagyobb volumenű munkát, melynek során kialakítják a vonalvezetést, szintezést, megépítik a támasztásokat, pályaelemeket, megoldják a vízelvezetést. A szakasz kialakításához csak természetes és lehetőleg a helyszínen rendelkezésre álló alapanyagokat használnak (kő, fa, föld). A munkálatok elsődlegesen kézi erővel történnek, de szükség lehet mini munkagépek (kotró, dömper) bevonására is. A pálya szélessége az idézett előírás szerint max. 1,6 m.

A pályaszakasz kialakításához szükséges alapanyagok:

- föld, töltőföld (alaphoz, pályaelemekhez, futófelülethez),
- sziklák, kövek (támasztások alapjaihoz, pályaelemekhez)
- faanyag (rönkök, gerendák, pallók, deszkák, stb.)
- faanyag kötőelemei (szegek, csavarok)
- faanyag csúszásmentesítésére használt anyagok (drótháló)

Hörmann-forrás - Vöröskereszt szakasz

Az útszakasz a Kendig gerincén haladó erdészeti úton fut egészen a Kopasz-Kendig csúcsán lévő rádióállomásig (4,34 km), innen keskeny ösvényen ereszkedik az egykori határőrs felé, majd csatlakozik az őrsöt a Vöröskereszttel összekötő aszfaltos útra (5,12 km) és ér el a Vöröskeresztig. Ezen a szakaszon - a rádióállomás környéki mintegy 0,8 km-es ösvényt kivéve - meglévő erdészeti földúton lehet haladni, melynek szélessége (~ 3 m) elegendő a gyalogos és kerékpáros együttes használatra, itt építési beavatkozásra nincs szükség.

Vöröskereszt – Kincs-pihenő szakasz

A Vöröskereszt erdőgazdálkodási és turisztikai szempontból is fontos csomópont., ahol aszfaltozott és kőszórt széles erdészeti (és egyben kerékpározásra kijelölt) szállítóutak és turistautak találkoznak. Innen egyaránt elérhető az Óház-kilátó, a Stájer-házak, a Kereszt-kút, de Cák, Velem vagy Kőszeg is. Kőszeg irányába a Kincs-pihenő felé kerékpározható aszfaltos út vezet, mellyel

párhuzamosan fut az egykor a határőrség által használt rendszerút. A pálya utolsó szakasza (2,52 km) itt lett kijelölve. A 4-5 m széles utat a rendszerváltás óta nem használják, így az becserjésedett, helyenként fákkal is benőtt. Mivel a Kincs-pihenő autóval könnyen elérhető közkedvelt célpontja a családos kirándulóknak és a szakasz lejtése sem túl nagy, ezért alkalmassá teszi az erdei kerékpározással csak ismerkedők számára is a biztonságos gyakorlást. A megvalósításhoz itt elsősorban cserjeirtást, kisebb fák eltávolítását kell elvégezni, helyenként a csapadékvíz általi elmosódásokat javítani, illetve pályaelemeket kell telepíteni.

3.5 A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

Felvételezési módszertan

A dokumentáció elkészítését megelőzően összegyűjtöttük az ismert és publikálatlan adatokat (lásd felhasznált irodalom) és a területre vonatkozó természetvédelmi szakanyagokat. Több időpontban terepi bejárásokat végeztünk, amelyek az érintett területek többsége esetében a teljes vegetációs periódust (március – október) felölelték. A terepen digitális fényképfelvételeket készítettünk a jellemző szituációkról, ill. azok pontos helyét GPS segítségével rögzítettük. A területről 2024-ben élőhelytérképet készítettünk, amelyben az Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer (Á-NÉR) 2011-es kategóriáit használtuk. A térképezés eredményeinek terepi és belső feldolgozása során TAKÁCS et al. (2009) alapján jártunk el. Az egyes élőhelyfoltok természetességét SEREGÉLYES (in SEREGÉLYES – S. CSOMÓS 1995) kategóriái alapján becsültük meg. A közvetlen hatásterületen előforduló élőhely-típusokat az ÁNÉR rendszere szerinti csoportosításban, Natura 2000 élőhely-megfeleltetéssel közöljük. A területen előforduló cönostátuszokat BORHIDI – SÁNTA (1999) és KEVEY (2008) alapján nevezzük meg. A legkisebb térképezett foltméret 500 m².

Közvetlen hatásterületnek a tervezett szakaszok által igénybe vett területet tekintettük, ahol beavatkozás történik, amelynek döntő része teljesen átalakult élőhelyeken (pl. útfelszínen, árkon, rézsún) helyezkedik el, ill. másodlagos élőhelyeken létesül új nyom.

Közvetett hatásterületnek a szomszédos élőhelyek és gerinces fajok esetében a létesítési helyszín körüli 100-100 m széles sávot tekintettük, ahol a zavarásból (pl. zajhatás), ill. állományszerkezeti változásokból adódó (pl. fényviszonyok változása) hatások jelentkezhetnek. A gerinctelen fajok esetében a közvetett hatásterület potenciálisan kisebb, mintegy 50-50 m széles a szakaszokmentén.

A terület táji környezete

A tervezett beavatkozás egy kistáj, a **Kőszegi-hegység** területét érinti.

A **Kőszegi-hegység** potenciális erdőterület, természetes fátlan társulások főleg sziklákon alakulhattak ki. A vegetációban választóvonalat jelent a fő gerinc (Írott-kő – Pintér-tető), ettől

északra főleg bükkösök, délre főleg gyertyános-tölgyesek vannak, de 600 m tszf. m. felett mindenütt a bükkösök dominálnak. A hegység déli oldalán említésre érdemesek a különböző sziklaerdők. A hegységperem nevezetes kultúrállományai a szelídgesztenyések. A telepített fenyves állományok ma az erdőterület több mint 30%-át borítják, a fenyőfajoknak őshonosan csekély térfoglalása volt. Az inváziós terhelés alacsony. Az egykori erdőkiélés főleg a peremrészeken hagyott erős nyomokat, főleg Velem és Bozsok felett sok a sarjerdő. A fenyvesítés elsősorban az északi részen, a korábbi hercegi birtokokon jelentős. Az egykor kiterjedt hegyi rétek, kaszálók mára már nagyrészt eltűntek, beerdősültek, viszont a hegylábon még akadnak kiemelkedően fontos állományaik. A peremrészek féltermészetes élőhelyei (gesztenyések, gyümölcsösök) ma is kiterjedtek, de leromlásuk felgyorsult. A flóra összetételében hazánkban itt érezhető legerősebben az Alpok hatása. A dealpin elemek között sziklalakó (*Hieracium staticifolium*, *Thlaspi goesingense*), hegyi réti (*Crocus albiflorus*, *Thlaspi alpestre*), valamint fenyő-, ill. lomberdei fajok (*Blechnum spicant*, *Campanula latifolia*, *Cardamine trifolia*, *Gentiana asclepiadea*) is vannak. A szárazabb hegylábi társulásokban figyelemreméltó a már középhegységi hatást tükröző *Dictamnus albus*, *Himantoglossum adriaticum*, *Quercus pubescens* jelenléte. A terület láprétjeinek értékét a *Gentianella austriaca* és az eltűnt *Pinguicula vulgaris* mutatja, közvetlenül a határ túloldalán már *Drosera rotundifolia* és *Trichophorum alpinum* is élt.

A tervezési terület élőhelyei

A tervezési terület élőhelyeinek felmérése során az érintett helyszínek térségének 100-100 m széles területsávjában előforduló élőhelyeket jegyeztük fel. Az élőhelyek elhelyezkedését az érintett HUON20002 Kőszegi-hegység Natura 2000 terület térségében a **2. ábrán** mutatjuk be az ÁNÉR-élőhelykategóriák alapján, ill. a **3. ábrán** a közösségi jelentőségű élőhelyek tekintetében.

K2 Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

A Kőszegi-hegység alacsonyabb régiójának jellemző, uralkodó élőhelytípusát jelentik a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek és erdészetiileg kezelt (pl. fenyőelegyes) származékaik, számos átmeneti jellegű folttal a mészkerülő tölgyesek felé. A településekhez (főleg Kőszeghez) közelebb fekvő gyertyános-tölgyesek jellemzően átmeneti állományok, az évszázados erdőátalakítás miatt elcserjésedtek, fűvesedtek, míg árnyaló szintjük gyakran fejletlen, vagy magas cserjeszint helyettesíti. Mélyebb talajokon üde lomberdei aljnövényzet, helyenként kora tavaszi aszpektus is megfigyelhető. Hátsó részekén, sekélyebb talajokon a gyertyán és az üde lomberdei jelleg a háttérbe szorul, a lombszintben a tölgy fajok válnak uralkodóvá. Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus (91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek). A vizsgált területen a Kendig térségében, valamint a Vöröskereszt – Kincs-pihenő közötti szakaszon meglévő földes vagy murvás úton húzódó nyom

mellett több, jellemzően meglehetősen egysíkú, homogén gyertyános-tölgyes élőhelyfolt van, de a létesítmény egy helyszínen sem érinti közvetlenül az élőhely foltjait, így érdemi élőhelyátalakító hatásuk nem lesz azokra.

Jellemző fajok: *Quercus petraea*, *Quercus cerris*, *Carpinus betulus*, *Fraxinus excelsior*, *Acer campestre*, *Tilia cordata* (lombszint), *Cornus sanguinea*, *Corylus avellana*, *Rubus fruticosus*, *Ligustrum vulgare* (cserjeszint), *Ajuga reptans*, *Brachypodium sylvaticum*, *Campanula trachelium*, *Carex sylvatica*, *Convallaria majalis*, *Dactylis glomerata*, *Galium sylvaticum*, *Hieracium sylvaticum*, *Knautia drymeia*, *Lathyrus niger*, *Lathyrus vernus*, *Melica uniflora*, *Melittis grandiflora*, *Melampyrum pratense*, *Poa nemoralis*, *Valeriana officinalis* (gyepszint), *Cyclamen purpurascens*, *Lathyrus montanus*, *Epipactis helleborine* (védett fajok).

K5 Bükkösök

A Kőszegi-hegység magasabb régiójának jellemző, uralkodó élőhelytípusát jelentik a bükkösök és erdészetileg kezelt (pl. fenyőelegyes) származékaik, a legmagasabb régióban (pl. Hármashatár-hegy) már montán bükkös jellegű kísérőfajokkal. Jó növekedésű (kifejlett állapotban 30-35 m magas), zárt lombkoronájú, többnyire bükk monodominanciájú, üde erdők, a területen a vizsgált területen már a fenyőelegyes, montán bükkösök felé átmenetet mutató állományok jelentkeznek. Elegyfajokban szegények (ilyenek főleg sziklásabb helyeken jelennek meg), de egyes erősen igénybe vett területeken helyenként antropogén hatásra elgyertyánosodtak vagy eljuharosodtak. Cserjeszintjük általában hiányzik, gyepszintjük sokfelé nudum az erős árnyalás hatására. A nyommenti állományok zöme fiatal-középkorú, meglehetősen homogén, árnyas. Az élőhely megfelel a 9130 Szubmontán bükkösök közösségi jelentőségű élőhelytípusnak. Az élőhelyre a nyom kialakítása nincs érezhető negatív hatással, az útmenti állományok heterogenitását, természetességi állapotát döntően az ott folytatott erdőgazdálkodás határozza meg.

Jellemző fajok: *Fagus sylvatica*, *Quercus petraea*, *Carpinus betulus*, *Tilia cordata*, *Acer pseudoplatanus*, *Fraxinus excelsior* (lombszint), *Corylus avellana*, *Rubus fruticosus* (cserjeszint), *Aegopodium podagraria*, *Galium odoratum*, *Polygonatum multiflorum*, *Dryopteris filix-mas*, *Stellaria holostea*, *Pulmonaria officinalis*, *Melittis carpatica*, *Campanula persicifolia*, *Carex sylvatica*, *Carex pilosa*, *Carex digitata*, *Lamium montanum* (gyepszint), *Lunaria rediviva*, *Dryopteris spp.* (védett fajok).

P1 Őshonos fafajú fiatalosok

A területen az Írott-kő és a Hármashatár-hegy között több nagy, majd a Kendig felé további több kisebb felújítás található, ahol korábbi fenyőelegyesek erdőrészei erdészeti átalakítása révén lombos, több fafajú (*Acer pseudoplatanus*, *Betula pendula*, *Fagus sylvatica*), fiatal erdő és vágásnövényzete

jött létre. Ezek lágyszárúszintje még vágásnövényzet jellegű (szedres-siskanádas), a zártabb részeken pedig nudum. Az élőhelyet a kerékpárút nyomvonala általában nem érinti, hanem a mellette meglévő ösvényen vagy nyiladékon halad, ahol érintettség jelentkezik (pl., Írott-kő alatt), ott szedres sűrűséget érint.

Jellemző fajok: *Acer pseudoplatanus*, *Betula pendula*, *Fagus sylvatica*, *Picea abies*, *Populus tremula*, *Rubus fruticosus* agg., *Calamagrostis epigeios*, *Dactylis glomerata*, *Festuca rubra*, *Solidago gigantea*.

RB Puhafás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők

Puhafás, őshonos fajok uralta, erdei lágyszárúakban szegény erdők csoportja. Üde területeken, azok spontán erdősődésével alakulnak ki. Az egyébként ligetes nyíres erdőkbe a szukcesszió révén folyamatosan telepednek be a klimax jellegű erdőalkotó fafajok, a gyepszint általában még erősen bolygatott. A nyomvonal mentén az Írott-kő alatti határsávban széles sávokban megjelenő típus, amelyben váltakozik a szedres-gyomos, ill. a kövesebb helyeken a pionír-mészkerülő jelleg. Hasonló, de homogén foltot nem alkotó másodlagos puhafás állomány van helyenként a Vöröskereszt – Kincs-pihenő közötti erdőszéli nyiladékon. Az élőhelyet a nyom a fenti két szakaszon érinti.

Jellemző fajok: *Betula pendula*, *Populus tremula*, *Pinus sylvestris*, *Alnus glutinosa*, *Salix caprea*, *Picea abies* (lombszint), *Sambucus nigra*, *Frangula alnus*, *Rubus fruticosus* (cserjeszint), *Solidago gigantea*, *Vaccinium myrtillus*, *Avenella flexuosa*, *Luzula luzuloides*, *Calamagrostis epigeios*, *Hieracium* spp. (gyepszint).

RDa Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származékerdők

A jellegtelen, fajszegény erdők gyűjtőtípusa, ahol számottevő a fenyőfajok mesterséges elegye. Lassan átalakuló erdők, ahol az erdei fajok dominanciája kialakulóban van, viszont az fenyő-elegy bolygatást okoz, így aljnövényzetük gyakran jellegtelen, gyomosodó, szedresedő. A tervezési területen a Kendig-Vöröskereszt térség egyes szakaszait ilyen másodlagos, viszonylag fiatal, homogén állományok övezik (ill. elszigetelten máshol is előfordulnak), amelyben az erdészeti átalakítások hatására lassan csökken a fenyő-elegy szerepe, de a gyepszintben a gyomosodás még jelentős, nagy szedres foltok alakultak ki.

Jellemző fajok: *Pinus sylvestris*, *Larix decidua*, *Picea abies*, *Carpinus betulus*, *Quercus petraea*, *Fagus sylvatica*, *Rubus fruticosus*, *Hedera helix*, *Brachypodium sylvaticum*, *Poa nemoralis*, *Luzula luzuloides*.

S5 Telepített lucfenyvesek

Lucfenyő alkotta, részben teljesen elegyetlen, részben fragmentálisan lombos fafajokkal elegyes foltok, amelyek erdészeti ültetés termékei. A lucosok az Írott-kő és Kendig közötti nyergen a közelmúltig hatalmas területet borítottak, majd az aszályos nyarak és szélkárok erősen megtizedelték őket. Az állományok általában gyenge egészségi állapotúak, számos erdészeti károsítóval érintettek, helyenként összeomlók. A zárt állományok aljnövényzete, cserjeszintje gyakran hiányzik, a nyíltabb fenyvesekben azonban erőteljes gyomosodás-szedresedés indulhatott el. A területen erdészeti átalakításuk folyamatban van (ennek egyes lépései éppen az utóbbi években történtek meg). A területen meglévő állományok középkorúak vagy idősek, növényzetük néhol spontán regenerálódott, de zömmel nudum, vastag tűavarú. A tervezett nyom pár szakaszon érint ilyen állományt.

Jellemző fajok: *Picea abies*, *Pinus sylvestris*, *Quercus petraea*, *Carpinus betulus*, *Tilia cordata* (lombszint), *Rubus fruticosus*, *Clematis vitalba* (cserjeszint), *Calamagrostis epigeios*, *Brachypodium sylvaticum*, *Dryopteris filix-mas*, *Geranium robertianum*, *Geum urbanum*, *Dactylis glomerata*, *Luzula luzuloides*, *Solidago gigantea*, *Urtica dioica* (gyepszint).

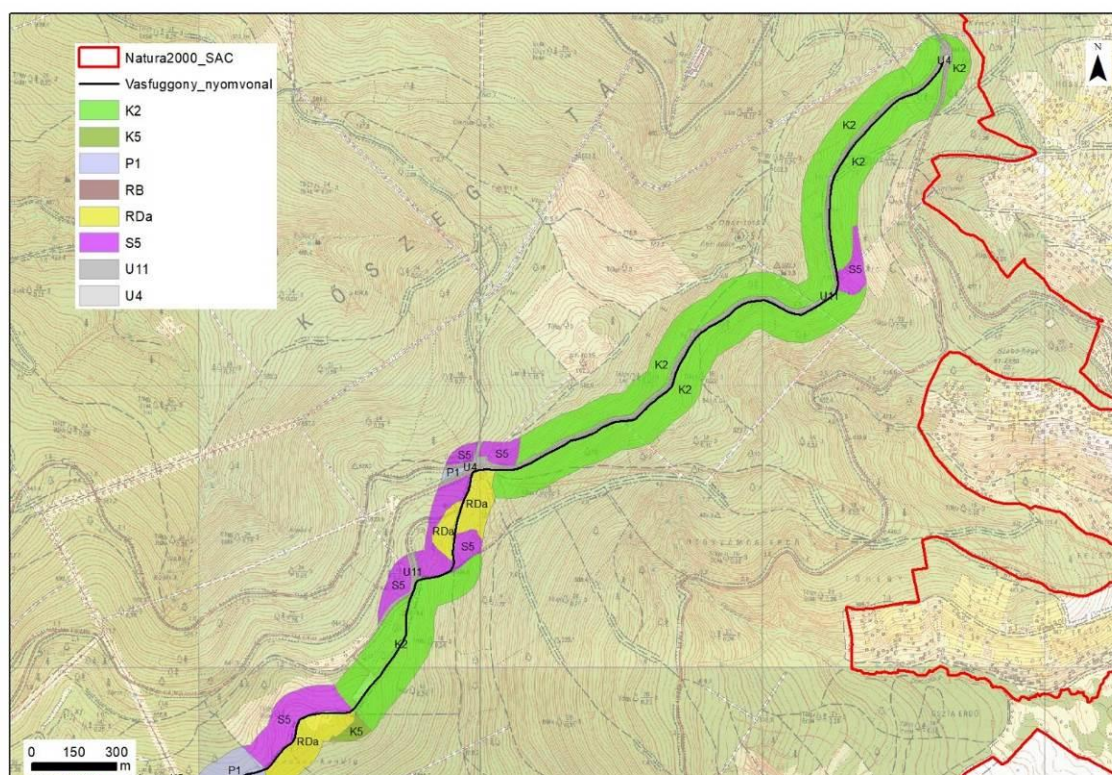
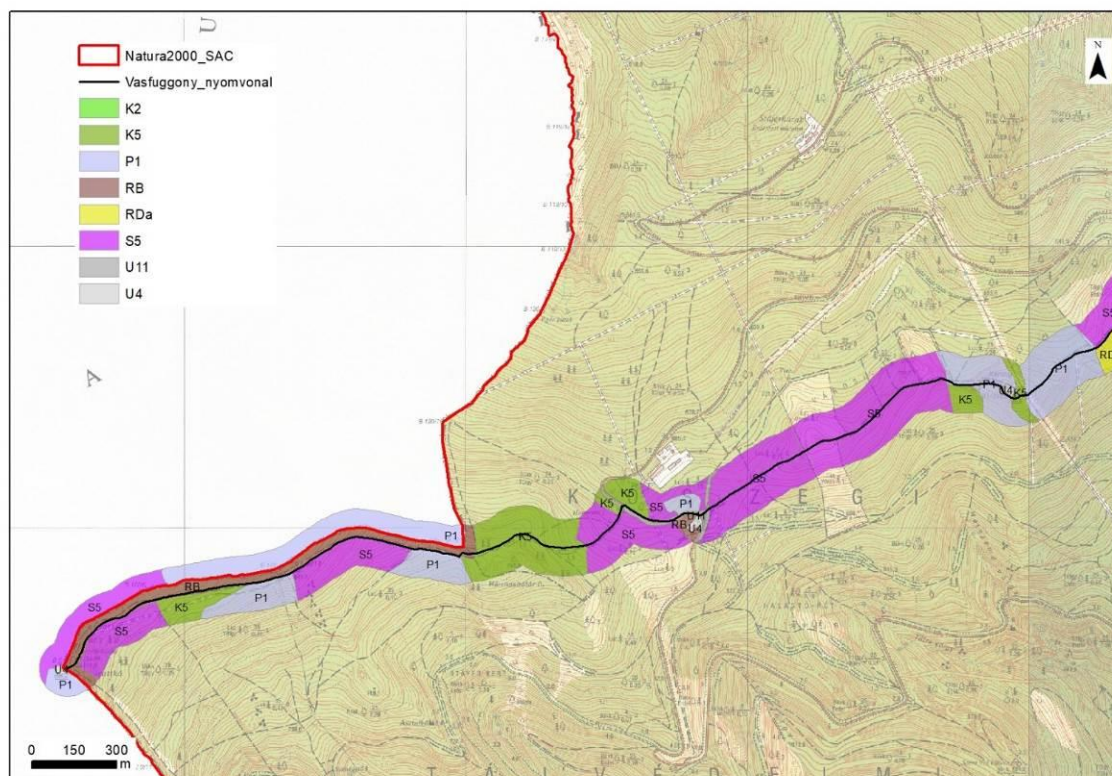
U4 Telephelyek, roncsterületek

Két adótorony és térsége, ill. egy erdészeti célokat szolgáló épület van a nyom térségében. Zárt területek, melyek gyomnövényzetét a kategória magába foglalja.

U11 Út- és vasúthálózat

A vizsgált terület meglévő úthálózata (az útpályák területfoglalása) sorolható ide, amely egyrészt külterületi aszfaltozott utakat tartalmaz (pl. a Vöröskereszt alatt), másrészt erdészeti murvás- és földutakat foglal magába. A tervezett nyom részben ezekkel kombinálva kerül a tervek szerint kialakításra.

2. ábra: A tervezési terület térségének ÁNÉR-élőhelytérképe



A hatásterületen előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok

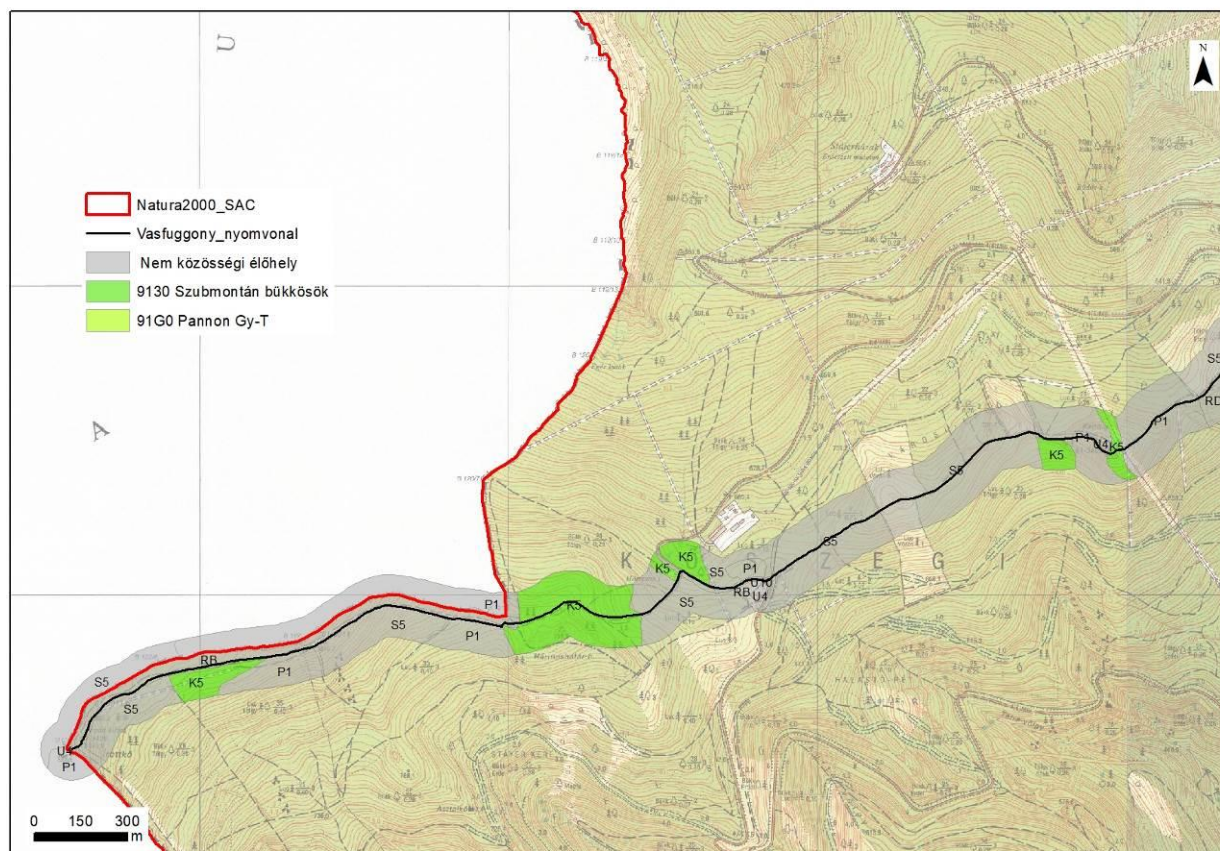
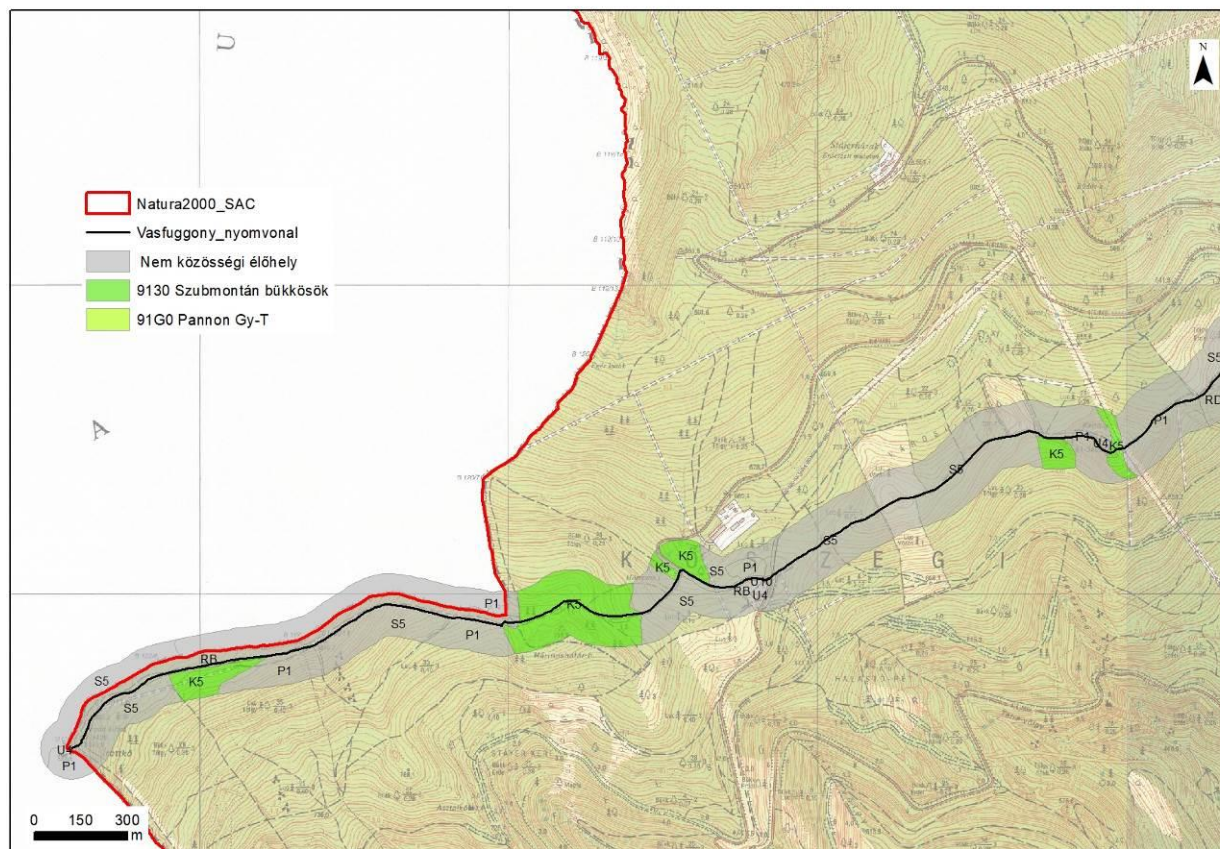
A tervezett létesítmények hatásterületén a HUON20002 Kőszegi-hegység Natura 2000 terület (amely a vizsgált területrészen közel megegyezik a Kőszegi Tájvédelmi Körzet határaival) közösségi jelentőségű élőhelyei közül két élőhely fordul elő **(3. ábra)**:

- **9130 Szubmontán bükkösök** (ÁNÉR: K5)
- **91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek** *Quercus petraeával* és *Carpinus betulusszal* (ÁNÉR: K2)

A **9130** jelű élőhelytípus a Kőszegi-hegység magasabb régiójának jellemző, uralkodó élőhelye. A nyom menti állományok zöme fiatal-középkorú, meglehetősen homogén, árnyas. Az élőhelyre a nyom kialakítása nincs érezhető negatív hatással, az útmenti állományok heterogenitását, természetességi állapotát döntően az ott folytatott erdőgazdálkodás határozza meg.

A **91G0** jelű élőhelytípus a vizsgált területen a Kendig térségében, valamint a Vöröskereszt – Kincs-pihenő közötti szakaszon meglévő földes vagy murvás úton húzódó nyom mellett több, jellemzően meglehetősen egysíkú, homogén gyertyános-tölgyes élőhelyfolt van, de a létesítmény egy helyszínen sem érinti közvetlenül az élőhely foltjait, így érdemi élőhelyátalakító hatásuk nem lesz azokra.

3. ábra: A tervezési terület Natura 2000 élőhelytérképe



A hatásterületen előforduló közösségi jelentőségű fajok

A HUON20002 Kőszegi-hegység Natura 2000 terület jelölő fajai patakmenti élőhelyekhez, nedves rétekhez és hegyvidéki erdőtársulásokhoz kötődnek. A tervezett létesítmények nem érintenek vízfolyásokat és nedves réteket, ill. nem választanak el jelentősebb vizes élőhelyeket (pl. potenciális kétéltű-szaporodóhelyeket), így az ezekhez kötődő jelölő fajok (botos kölonte, kövi rák, hangyaboglárkák, erdei szitakötő) bármilyen érintettsége kizárható.

A nyom térségében előforduló közösségi fajok:

Nagy hősincér (*Cerambyx cerdo*): Lárvája holt faanyagban, jellemzően idősebb, ligetesebb faállományokban él, elsősorban tölgyekben. Állományaikra a holtfák, ill. a megfelelő állományszerkezet hiánya lehet veszélyeztető tényező. A faj állományát a trail nem veszélyezteti, mivel idősebb faegyedek kivágására nem kerül sor.

Szarvasbogár (*Lucanus cervus*): Magyarország erdősült tájain általánosan elterjedt faj, idősebb keményfás állományokban, pl. ligeterdőkben, gyertyános-tölgyesekben jellemző az előfordulása, ahol a nagyobb méretű holtfában él. A faj állományát a trail nem veszélyezteti, mivel idősebb faegyedek kivágására nem kerül sor.

denzitással fordul elő.

Sárgahasú unka (*Bombina variegata*): Hegy- és dombvidékek lokálisan gyakori békafaja, főként zárt erdőterületeken található kisebb álló- és folyóvizek, tócsák, árkok jelentik szaporodóhelyét. Gyakran elhagyott és vízzel feltöltődött kocsinyomokban is megtalálhatjuk. A Kőszegi-hegység magasabb részein kisebb egyedszámban sokfelé előfordul, a terület jellegzetes faja. Védelmét a szaporodóhelyek (pl. erdei tócsák, árkok) tavaszi érintetlensége biztosítja, s mivel ezeket a tervezett nyomok nem érintik, a létesítménynek a fajra semmilyen negatív hatása nem várható.

Denevérek: A nyomvonal mentén az erdő előforduló táplálékkereső denevérek előfordulását a tervezett beavatkozások egyáltalán nem érintik, mivel semmiféle, a faállományok szerkezetét, összetételét érintő beavatkozás nem történik.

Az erdei szakaszokon az idősebb állományokban néhány xilofág bogárfaj (szarvasbogár, nagy hősincér) és odúlakó denevérfaj igazoltan előfordul. A tervezett nyom kialakítása e szakaszokon meglévő földúton történik, a szomszédos élőhelyfoltokat nem érinti. A trail kialakításához idős, odvas fákat tartalmazó erdőkben történő fakitermelés, vagy egyes idős fák eltávolítása nem kapcsolódik. Összességében a nyom létesítéséhez kapcsolódóan a közösségi jelentőségű fajok állományainak érdemi érintettsége nem valószínűsíthető.

3.6 A beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A természetjárásnak régi és nagy hagyományai vannak Magyarországon, az első hazai turista útvonalat 1875-ben jelölték ki, a kijelölt úthálózat hossza azóta elérte a 20.000 km-t, melyek közel fele erdei szakaszokon halad. A gyalogos természetjárás mellett az utóbbi időkben fokozódó igény támadt a kerékpáros természetjárásra, illetve az erdők sportcélú kerékpáros látogatására is. A hatályos jogi környezet [2009. évi 37 Tv. 91. § (1.)] azonban ezt az erdők tekintetében csak az arra kijelölt útvonalakon engedélyezi, melyek hossza egyelőre még országosan is igen csekély. Nincs ez másképp a Kőszegi-hegység területén sem, ahol nem aszfaltos utakon kerékpározni jelenleg kb. 20 km-nyi kijelölt úton lehetséges csak. A fokozott igényt jól jelzi, hogy a hegység osztrák oldalán az utóbbi néhány évben mintegy 60 km hosszúságú pályahálózatot alakítottak ki, ill. az is, hogy a hazai oldalon majdnem ugyanennyi illegális pálya található.

A Kőszegi Kerékpáros Egyesület 2011-óta vesz részt abban a folyamatban, mely a hegység kerékpáros lehetőségeinek bővítését célozza, ám a számtalan egyeztetést, bejárást követően korlátozott lehetőségei okán engedélyezési fázisba már nem tudott eljutni. Ebben kapott segítséget a Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetségtől (MAKETUSZ), mely gesztorként vállalta magára a kerékpáros hálózat bővítésének engedélyeztetését.

Az előzetes vizsgálati és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációkban vizsgált nyomvonal több egyeztetési fázist (nemzeti park, erdészet) követően lett meghatározva, kialakítása elsődleges szempontja, hogy legyen egy túra és sport jellegű útvonal, amely Kőszeg városát a Kőszegi-hegység legmagasabb pontjával, az Írottkövel köti össze (Vasfüggöny trail).

4. A BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1 A Natura 2000 területeken található, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása

Közösségi jelentőségű élőhelyek pusztulása és/vagy leromlása

A jelölő élőhelyek közül 2 élőhelytípus állományai fordulnak elő a hatásterületen.

A Kőszegi-hegység alacsonyabb régiójának jellemző, uralkodó élőhelytípusát jelentik a 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek és erdészetileg kezelt származékaik, számos átmeneti jellegű folttal a mészkerülő tölgyesek felé. A vizsgált területen a Kendig térségében, valamint a Vöröskereszt – Kincs-pihenő közötti szakaszon meglévő földes vagy murvás úton húzódó nyom mellett több, jellemzően meglehetősen egysíkú, homogén gyertyános-tölgyes élőhelyfolt van, de a létesítmény egy helyszínen sem érinti közvetlenül az élőhely foltjait, így érdemi élőhelyátalakító hatásuk nem lesz azokra.

A Kőszegi-hegység magasabb régiójának jellemző, uralkodó élőhelytípusát jelentik a 9130 Szubmontán bükkösök és erdészetileg kezelt származékaik. A nyom menti állományok zöme fiatal-középkorú, meglehetősen homogén, árnyas. Az élőhelyre a nyom kialakítása nincs érezhető negatív hatással, az útmenti állományok heterogenitását, természetességi állapotát döntően az ott folytatott erdőgazdálkodás határozza meg.

A fentiek alapján a fejlesztésekhez köthetően a közösségi jelentőségű élőhelyek területcsökkenése, pusztulása vagy érzékelhető mértékű állapot-leromlása kizárható.

Közösségi jelentőségű fajok egyedeinek pusztulása vagy zavarása

Növényfajok

A nyomvonal hatásterületén, illetve annak közelében jelölő növényfajok előfordulása nem ismert, előkerülésük a termőhelyi és élőhelyi viszonyok alapján a jövőben sem várható. A terület két jelölő növényfaja (leánykökös, adriai sallangvirág) száraz gyepekben él, a legközelebbi előfordulásaik a nyomvonaltól több km-re helyezkednek el.

Állatfajok

A HUON20002 Kőszegi-hegység Natura 2000 terület jelölő fajai élővizekhez, vizes élőhelyekhez vagy nedves rétekhez kötődik, ezek megfelelő élőhely hiányában nem fordulnak elő a tervezési területen vagy közelében. A hatásterületen bizonyítottan vagy potenciálisan előforduló védett állatfajok esetében az építés következtében elenyésző a közvetlen veszélyeztetettség, amennyiben a szaporodási időszakban időbeli korlátozások történnek. Csekély mobilitású állatfajok (pl. rovarok)

közül védett fajok a közvetlenül igénybe vett területen nem fordulnak elő. A teljes tervezési területen korlátozni szükséges a fejlesztést növényzet (pl. szeder, spontán cserjés) eltávolítását a vegetációs perióduson kívüli időszakokra. Részben a zavarás, részben az esetleges elütések kizárása érdekében a hajnali és alkonyati órákban a trail kerékpáros használatát el kell kerülni.

Élőhely-fragmentáció és elszigetelődés

A tervezési területen a nyomon vagy annak közvetlen közelében jelenleg is meglévő vonalas létesítmény, földút vagy aszfaltos szakasz van, ezen vagy emellett kerül kialakításra a létesítmény. A nyomvonal nem keresztez jelentős migrációs folyosót, nem választja el, vagy veszélyezteteti kimutatható mértékben a talajon mozgó védett vagy közösségi fajok szubpopulációit. Ez alapján a nyomvonal mentén nem várható a fragmentációs hatások erősödése.

Zavarás

A várható zavarást két szempontból kell vizsgálni: a létrehozás okozta zavarás, és a későbbi rendszeres üzemelés okozta zavarás. A létrehozás csak a trail két szakaszát (Írott-kő alja, Vöröskereszt – Kincs-pihenő szakaszok) érinti, más területen meglévő nyom, út, nyiladék áll rendelkezésre. A létesítés során reális veszély lehet, hogy a helyszín megközelítésével, szerszámok szállításával a szorosan vett építési területen kívül is károkat okoznak a növényzetben és a védett fajok állományában. A létesítési terület minden pontja jelenleg is meglévő úton (földút vagy szilárd burkolatú út) elérhető, nincs szükség érintetlen növényzetű foltokon történő áthaladásra. A meglévő, közeli utakon különböző mértékű zavarással (elsősorban turistaforgalom, időszakosan pedig erdészeti munkálatok) találkozunk, illetve a létesítés jelentős része antropogén környezetben történik. A létesítés során jelentkező többletzavarás főleg zajterhelés révén jelentkező hatásai időszakosak, a létesítés időszakára korlátozódnak. Ezt a nyom szomszédságában előforduló állatközösségek várhatóan következmények nélkül tolerálják. Az üzemelés során a jelenlegivel megegyező mértékű zavaró hatások várhatók, a létesítmény hosszabb távon nem jelent a zavarás terén érdemi többletterhelést.

Szennyeződés

Az építés során az előírások betartása esetén az élővizekbe szennyeződések közvetlenül nem juthatnak, ezért vízi élőlények károsodása kizárható.

A beruházás pozitív természetvédelmi hatásai

A beruházás a hatásterület természetességi állapotára (ideértve a védett fajok helyzetét) feltehetően nem gyakorol közvetlen pozitív hatást. A nyom víztelenítését szolgáló helyszíneken vizes mikroélőhelyek alakíthatók ki, amelyek javítják a kétéltű-szaporodóhelyek elhelyezkedését.

4.2 A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

A tervezett beruházás Natura 2000 jelölő (és más védett) fajokra nem gyakorol kimutatható kedvezőtlen hatást, az egyedek pusztulása vagy a populációk érezhető zavarása nem várható. Az érintett Natura 2000 terület esetében nem kell számolni közösségi jelentőségű élőhelyek megszűnésével vagy degradációjával. A Natura 2000 területen tervezett fejlesztés nem befolyásolja jelentős mértékben a Natura 2000 terület koherenciáját, ökológiai hálózatokban betöltött szerepét. A beruházás hatásterületén és annak közelében közösségi jelentőségű fajok előfordulnak, de a beruházáshoz kapcsolódóan nem várható ezek állományának sérülése. A hatásterületen két jelölő élőhely állományai fordulnak elő, de ezek természetvédelmi helyzetét a tervezett létesítmény nem befolyásolja negatívan.

A terület **Natura 2000 fenntartási terve** (SILVA NATURALIS KFT., 2020) szerint a terület kijelölésnek legfőbb célja a Kőszegi-hegységet meghatározó szubmontán és montán bükkösök illetve gyertyános-kocsánytalan tölgyes társulások kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, valamint természetességük javítása. Az erdők kezelésénél kiemelt szempont a változatos szerkezetű, természetszerű erdőállományok fokozatos kialakítása, a folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodás előtérbe helyezése. A rétek fenntartásához hangsúlyozzák, hogy rendszeres kaszálással kell fenntartani, helyreállítani a számos értékes növényfajjal bíró hegyi kaszálóréteket, megakadályozni beerdősülésüket. A vízfolyások mentén végzendő erdészeti munkák során meg kell valósítani a vízfolyások érintetlenségét, a mikrohabitatok megőrzését.

E célokat a tervezett kerékpárút nem veszélyezteti, a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek elfordulásában és természetvédelmi helyzetében érzékelhető negatív változást nem okoz.

5. ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

5.1 A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása

A Vasfüggöny-trail nyomvonalának Hörmann-forrás és a Kincs-pihenő közötti szakasza kapcsán kezelői oldalról kifogás nem merült fel. Az Írottktől a Hörmann-forrásig lefelé – elsősorban a gyalogos/kerékpáros konfliktusok elkerülése érdekében több alternatíva is felmerült. A már többször hivatkozott 2019-es megvalósíthatósági tanulmányban a tervezők részéről négy útvonal lehetőség szerepelt, illetve az ÖNPI is ajánlott egyet. Jelen vizsgálatot megelőzően pedig egyeztetés

történt egy engedély nélkül ott kialakított (útvonala szerint a céloknak megfelelő) pálya fennmaradása tárgyában is.

5.2 A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

Kőszeg térségében a védett és Natura 2000 területek összefüggő hálózatot alkotnak, amelyek teljes mértékű elkerülése nem valósítható meg. A jelen tervben vázolt megoldással a tervezett nyomvonalat meglévő, de részben nem megfelelő állapotú földutakra alapozva vezetik, amely gazdasági és természetvédelmi oldalról is ésszerű megoldás. A jelenleg tárgyalt alternatívákat a megbízó, ill. az illetékes természetvédelmi területkezelő több éves egyeztetési folyamat során választotta ki.

6. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1 A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A Kőszegi Kerékpáros Egyesület 2011-óta vesz részt abban a folyamatban, mely a hegység kerékpáros lehetőségeinek bővítését célozza, ám a számtalan egyeztetést, bejárást követően korlátozott lehetőségei okán engedélyezési fázisba már nem tudott eljutni. Ebben kapott segítséget a Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetségtől (MAKETUSZ), mely gesztorként vállalta magára a kerékpáros hálózat bővítésének engedélyeztetését.

Az előzetes vizsgálati és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációkban vizsgált nyomvonal több egyeztetési fázist (nemzeti park, erdészet) követően lett meghatározva, kialakítása elsődleges szempontja, hogy legyen egy túra és sport jellegű útvonal, amely Kőszeg városát a Kőszegi-hegység legmagasabb pontjával, az Írottkövel köti össze (Vasfüggöny trail).

6.2 A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

- ☐ társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)
- ☐ emberi egészség vagy élet védelme
- ☐ a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- ☐ a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- ☐ a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

A területen kiemelt közérdek nem jelölhető meg, de a tervezett beruházásnak nincs jelentős negatív hatása a Natura 2000 terület jelölő fajaira, élőhelyeire és koherenciájára

7. A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

- A munkavégzésre, anyagszállításra a meglévő földút- és közúthálózat vehető igénybe, ki kell zárni, hogy bármilyen nem engedélyezett forgalom juthasson a természetvédelmi szempontból értékes területekre.
- A létesítmény kialakításához, a növényzet megerősödése esetén az eredeti állapot fenntartásához szükséges növényzet eltávolítását az érintett területen szeptember 1. – március 1. között szabad elvégezni.
- A trail a zavarás és elütések mérséklése, kizárása érdekében nem használható az éjszakai órákban, valamint a napkeltét követő, ill. az alkonyatot megelőző 30 percen belüli időintervallumban.
- Ahol a nyom víztelenítését (pl. természetes mélyedések esetében) a víz elvezetésével oldják meg, ott az elvezetett víz továbbszivárgását a nyomtól 1-2 m-es távolságban, lehetőség szerint érdemes úgy lezárni, hogy ott kisebb tócsák, tocsogók alakulhassanak ki.
- A létesítés és fenntartás során folyamatos kapcsolattartásra, a tervezett beavatkozások rendszeres, előzetes egyeztetésére van szükség a Természetvédelmi Örszolgálattal.

8. KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

A tervezett beruházás az érintett Natura 2000 terület természeti állapotát és jelölő fajainak helyzetét nem érinti jelentős mértékben negatívan. A tervezett fejlesztésre lényegesen eltérő tartalmú alternatív megoldás nincs, viszont az egyébként is kismértékű kedvezőtlen hatások úgy mérsékelhetők, hogy kompenzációs intézkedésekre nincs szükség.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- BORHIDI A. (1996): An annotated checklist of the Hungarian plant communities I. The non-forest vegetation. In: BORHIDI A. (ed.): Critical revision of the Hungarian plant communities. – Janus Pannonius University, Pécs, pp.: 43-94.
- BORHIDI A. – SÁNTA A. (eds.) (1999): Vörös Könyv Magyarország növénytársulásairól I-II. – A KöM Természetvédelmi Hivatalának Tanulmánykötetei 6., 362 + 404 pp.
- FARKAS S. (szerk.) (1999): Magyarország védett növényei. – Mezőgazda Kiadó, Budapest, 416 pp.
- FEKETE G. – MOLNÁR ZS. – HORVÁTH F. (eds.) (1997): Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer II. A magyarországi élőhelyek leírása, határozoja és a Nemzeti Élőhely-osztályozási rendszer. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 374 pp.
- HARASZTHY L. (1998): Magyarország madarai. – Mezőgazda Kiadó, Budapest.
- KEVEY B. (2008): Magyarország erdőtársulásai. – Tilia vol. XIV, Sopron.
- KIRÁLY G. (1996): A Kőszegi-hegység edényes flórája. – Tilia vol. 3., Sopron.
- KIRÁLY G. (ed.) (2007): A magyarországi edényes flóra veszélyeztetett fajai. Red List of vascular flora of Hungary. – Saját kiadás (Private edition), Sopron, 75 pp.
- PUKY M., SCHÁD P. & SZÖVÉNYI G. (2005): Magyarország herpetológiai atlasza. – Varangy Akciócsoport Egyesület, Budapest.
- SEREGÉLYES T. – S. CSOMÓS Á. (1995): Hogyan készítsünk vegetációtérképeket? – Tilia 1: 158–169.
- SILVA NATURALIS KFT. (2020): HUON20002 Kőszegi-hegység Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. Natura 2000 Fenntartási Terv. Sopron.
http://www.termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2kElfogadott_fenntartasi_tervek2020/HUON20002_Koszegi_hegyseg.pdf
- SOÓ R. (1964-1980): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve I-VI. – Akadémiai Kiadó, Budapest.
- STANDOVÁR, T. & PRIMACK, R. (2001): A természetvédelmi biológia alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- TAKÁCS G. – MOLNÁR ZS. – BIRÓ M. – BÖLÖNI J. – HORVÁTH F. – KUN A. (2009): Élőhely-térképezés. Második átdolgozott kiadás. Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer Kézikönyvei IX. MTA ÖBKI – KvVM, Vácrátót – Budapest, 77 pp.

Mellékletek jegyzéke

- 1. melléklet: Fényképek
- 2. melléklet: Tervezői jogosultság igazolása

1. melléklet: Fényképek a tervezési terület fontosabb élőhelyeiről



1. kép: Az Írottköre vezető turistaút szegélye: a nyom az út jobb oldalán látható szedres vágásnövényzetben kerül kialakításra (EOV 453013/226765)



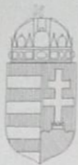
2. kép: Az Írottköre vezető turistaút szegélye: a nyom az út jobb oldalán látható siskanádas vágásnövényzetben kerül kialakításra (EOV 453866/226930)



3. kép: Hármashatár-hegy térsége: a nyom a már meglévő széles turistaúton kerül kialakításra (EOV 454094/226936)



4. kép: Vöröskereszt – Kincs-pihenő térsége: a nyom a Kőszeg 51/NY1 nyiladékon kerül kialakításra (EOV 458514/230030).



ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG



mb. Főigazgató-helyettes

Iktatószám: 14/3292-3/2012.
Ügyintéző: dr. Gribovszki Réka
Szakmai ügyintéző: Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-036/2012.

HATÁROZAT

Dr. Király Botond Gergely (9462 Völcssej [REDACTED] kérelmezőt, aki

született: [REDACTED]

anyja neve: [REDACTED]

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Erdészeti és Faipari Egyetem;
Erdőmérnöki Kar;
22/1996.; kelte: 1996. június 18.
2. Nyugat-magyarországi Egyetem (PhD)
kelte: 2002. június 21.

szakképzettsége:

okleveles erdőmérnök

tudományos fokozata:

erdészeti és vadgazdálkodási tudományok doktora

SZTV Élővilágvédelem

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2012. július „ 10 ”

Dr. Hecsei Pál
mb. főigazgató megbízásából



Tolnai Jánosné Dr.
mb. főigazgató-helyettes